

**BESLUT**

2019-03-04

Dnr: 18/02901

**SAKEN**

*Eftermiddag i P4 Väst*, 2018-08-30, kl. 16.30 och 17.30, inslag om ett valmöte; fråga om saklighet

**BESLUT**

Inslagen frias. De strider inte mot kravet på saklighet.

---

**INSLAGEN**

Inslagen handlade om att Alternativ för Sverige (AFS) anordnat en serie valmöten.

I inslaget kl. 16.30 sades bland annat följande.

(Programledare) – Främlingsfientliga Alternativ för Sverige har i dag haft möten i Vänersborg, Trollhättan och i Uddevalla. Vår reporter [namn] har följt det hela under dagen och vad hände när partiet kom till Uddevalla för mötet för någon timme sedan? (Reporter) – Vi kan säga att det var väldigt lugnt i Vänersborg och Trollhättan [...] men i Uddevalla så kan man säga [...] så var det många motsättningar under hela det här torgmötet här i dag. Och precis mot slutet av mötet så kommer partiledaren för Alternativ för Sverige [namn] upp till talarstolen igen [...] och sa kraftigt rasistiska uttryck som ledde lite till att oroligheter bröt ut.

I inslaget kl. 17.30 sades bland annat följande.

(Programledare) – Vi börjar i Uddevalla där det utbröt tumult i samband med att främlingsfientliga partiet Alternativ för Sverige hade valmöte nu på eftermiddagen. En person har hittills misstänkts för misshandel, men de här oroligheterna de började efter att partiledaren [namn] avslutat sitt tal med att uttala rasistiska åsikter riktat mot de personer med utländsk bakgrund som fanns på plats.

**ANMÄLAN**

Anmälaren anser att påståendet om att partiledaren för AFS uttalat sig rasistiskt var fel.

## PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anför följande.

Skälet till att partiledaren för AFS:s uttalande beskrevs som ”kraftigt rasistiska” respektive ”rasistiska” hade sin grund i de uttalanden som han gjorde under sitt tal. Under talet vände han sig mot en grupp människor med utländskt ursprung och sa:

Jag vill passa på att tacka de här missanpassade invandrarna som visade det svenska folket i dag varför återvandring är så angeläget. Vi kan prata varje dag, men det här visar verkligen allt, jag skulle inte egentligen behöva stå här och prata, ni gör verkligen reklam för Alternativ för Sverige. Tack så jättemycket. Om man tvivlade på återvandringen så är det bara att titta på det här.

Partiledaren pekade sedan på personerna, varpå den hätska stämningen tilltog, och sa:

Det blir inga integrationspengar till er. Det blir ett direktflyg hem till Mogadishu. Jag lovar er: den dagen kommer. Tack till er som belastat Sverige. Nu går vi skilda vägar, och vänstern får följa med.

Han pekade sedan på en annan grupp personer med utländskt ursprung och sa: ”Om det är så att man älskar afghanska män så mycket, ja, då får man följa med.” Strax därefter utbröt tumult på torget mellan AFS-sympatisörer och partimotståndare.

SR menar att det fanns skäl att beskriva partiledarens uttalanden som ”kraftigt rasistiska” respektive ”rasistiska”. Partiledarens uttalanden, som dessutom riktades mot en grupp människor med utländskt ursprung, innebar att han pekade ut speciella grupper och uttryckte sig nedsättande om både somalier och afghaner.

Ne.se definierar rasism i strikt bemärkelse som en ideologi som grundas på kombinationen av fem förutsättningar, bland annat uppfattningen att det är rimligt att indela människosläktet i ett antal distinkta raser utifrån yttre kännetecken och antagandet att vissa raser är underlägsna andra. Där står dock också följande:

Även åsikter och handlingar som inte i alla avseenden motsvarar definitionen kan med viss rätt benämnas rasism, när det rör sig om allmän motvilja mot medlemmar av grupper som definieras genom fysiska, kulturella eller beteendemässiga karakteristika, utan hänsyn till enskilda gruppmedlemmars individuella särdrag.

Ordet rasism brukas således i en vidare mening än den strikt vetenskapliga definitionen vilket Nationalencyklopedins formulering ovan ger stöd för. Att i rapporteringen beskriva partiledarens uttalanden som rasistiska kan inte innebära att inslagen blev osakliga eller vilseledande.

**AKTUELLA BESTÄMMELSER**

SR ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet).

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SR ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (14 § andra stycket i sändningstillståndet).

**GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING**

Granskningsnämnden anser att SR i ärendet har visat stöd för påståendena som gjordes i inslagen och finner därför att vad anmälaren anfört inte medför att inslagen strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Clas Barkman, Staffan Dopping och Bo-Erik Gyberg efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Rasmus Gedda

---

*Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.*